

Nepomuki Szent János

Védtelen halászok

Csak ültem és emlékezve vártam. Mire gondoltam? Arra, hogy mikor jön a jó öreg halász barátom. Amiatt merengtem vissza, mert úgy egyeztünk, hogy a halászfárónál találkozunk hajnalban háromkor. Tetszenek tudni, hogy melyik halászfárónál? Nyilván nem, mondom hát: a jó öreg Tisza töltésén, Algyón. Kece Balázst vártam, töksötétben, egyes-egyedül a Tisza gát tetején. Kece Balázs említettem, aki egyébként Mészáros Balázs, ám Kece lett még a fia is, hiszem az unoka öregapja szintén halfogó ember volt, még a század elején. Kecének becézték, mert, óva a szerszámot, a kecét, hajnalonta a vállán cipelte a vízhez, esténként meg ugyanúgy haza. Munkaeszköze volt ez, talán az egyetlen, s gondolta, hogy a családegtartó hálót inkább magával viszi naponta kétszer, mintsem rabcsok martaléka legyen.

Vártam hát az öreg halászt ott a gyevi Tiszánál a töltés tetején. Leültem a csendben egy művesen kirakott, megcsinált talapzatra. „Halászsom” pirka-datkor meg is jött, s a „kőhalmon” szundikálva rámkiallított, emígyen:

— Megpihentél Jánosom?

Szendergésemből fölpislantva örömmel üdvözöltem a halászt, azután rákérdeztem:

— Miért lennék én a te Jáosod?

— Hát azért, mert elfoglaltad Szent János helyét.

— Én?

— Aha! Itt állt valaha Nepomuki Szent János szobra. A víz felé nézett és örködött fölöttünk. Vigyázott ránk, halászokra, mint Flórián a tűzoltókra. Szent János a védőszentünk. Nem tudtad?

— Nem!

Leugrottam és irány a Tisza, végül is riportot írni jöttem, nem üldögelni.

Csobbán az evező az ébredő naptól vöröstre festett csordogáló víztükörben.

* * *

Visszatérve kérdeztem a halfogó mestert:

— Miért baj, hogy ott üldögéltem a talapzaton?

— Megpihentél hajnalban, az rendben van, de tudd meg, hogy az nem a te helyed, az csak szent Jánost illet!

— Értem én a megrovást, de nem tudom hol van szent János.

— Egy gonosz algyői ember kapával vagy kaszával levágta a fejét, mert a közelmúlt átkos idejében szentnek nincs helye a kommunisták mellett. A szobor többje is eltűnt. Hogy hová lett ...?

Erre vagyok kíváncsi! Hová lett? Udvari Antal kocsmáros tisztességes segedelmével vissza lehetne állítani a töltés ékét a halászok védőszentjét.

Tehát hová lett Szent János? Keresi az önálló, független Algyő a védőszent-torzót, vagy kér aján-dékba valahonnan egy, a halászokat vigyázó Szent János szobrot.

Mikorra kellene? Május 16 előtt, azért, hogy a falu 16-án, Szent János ünnepén ismét avathassa. Ha mégsem talál (kap) a község szobrot, akkor is lesz ünnepi mise. Ezt ígérte Kardos Mihály tiszte-lendő úr.

Még egyet jó tudni: azért éppen Nepomuki Szent János minden halász védőszentje, mert őt az ellenségei, írgyei egy hídról a folyóba dobták, és ott lelte halálát.

Nepomuk Pilsen alatt egy kis falu, az Uslava folyó mellett. Nyilván innen származik a halászok szentje.

Ács S. Sándor

